

Müzik Tarihi Ders Tutumu Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Müzik Tarihi Ders Tutumu Ölçeği*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26393>

Özet

Müzik Tarihi Ders Tutumu Ölçeği, müzik eğitimi alan öğrencilerin Müzik Tarihi dersine yönelik sahip oldukları duyuşsal eğilimleri ve tepkileri ölçmek amacıyla 2010 yılında geliştirilmiş bir **psikometrik** araçtır. Ölçek, öğrencilerin derse karşı ilgisini, motivasyonunu ve dersin içeriğine yönelik algılarının nicel olarak değerlendirilmeyi hedefler. Geliştirme çalışması, Saygı ve Bilen (2010) tarafından yürütülmüş olup, ölçeğin eğitim bilimleri alanında tutumların belirlenmesi ve öğretim metotlarının iyileştirilmesi için önemli bir katkı sağlaması amaçlanmıştır.

Bu araç, öğrencilerin **tutum**ların derinlemesine inceleyerek, eğitimcilerin dersin algılanan zorlukları veya ilgi çekiciliğini anlamalarına yardımcı olur. Ölçek geliştirme sürecinin temel amacı, geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı oluşturarak, **Müzik Tarihi** eğitiminin etkinliğini artırmaktır. Ölçek, bir geliştirme çalışması ürünü olduğu için, psikometrik özelliklerinin detayları ilgili bilimsel yayında sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler

Müzik Tarihi, Ders Tutumu, **Tutum Ölçeği**, Eğitim Psikolojisi, Ölçek Geliştirme, Müzik Eğitimi, Psikometri.

Yazarlar

Ceren Saygı, S. Bilen

Amaç

Ölçeğin temel amacı, üniversite düzeyinde Müzik Tarihi derslerini alan öğrencilerin bu derse yönelik genel **tutum** düzeylerini belirlemektir. Bu tutumların ölçülmesi, öğrencilerin derse katılımları, öğrenme motivasyonunu ve akademik başarılarını etkileyen duyuşsal faktörleri anlamada kritik rol oynar.

Ölçek, eğitim araştırmacılarına ve öğretim üyelerine, mevcut öğretim yöntemlerinin öğrencilerin tutumları üzerindeki etkisini değerlendirme imkanı sunar. Böylece, ders içeriği veya sunuş biçimi hakkındaki olası olumsuz algılar tespit edilerek, daha etkili ve öğrenci merkezli eğitim stratejileri geliştirilebilir.

Yapı

Müzik Tarihi Ders Tutumu Ölçeği, eğitim psikolojisi alanındaki duyuşsal yapıları ölçmeye odaklanmıştır. Ölçülen temel yapı, öğrencilerin belirli bir akademik konuya (Müzik Tarihi) karşı gösterdikleri duygusal, bilişsel ve davranışsal eğilimlerin bütünü olan derse yönelik **tutum**dur.

Tutum yapısı genellikle üç ana bileşen etrafında incelenir: Bilişsel (derse dair inançlar ve düşünceler), Duyusal (derse dair duygusal tepkiler ve beşeniler) ve Davranışsal (derse katılma ve çalma eilimi). Ölçeğin maddeleri, bu üç bileşeni kapsayacak şekilde tasarlanmıştır, ancak yapasal geçerlik analizleri ile kaç faktör altında toplandığı belirlenmiştir.

Geçerlik

Ölçek geliştirme çalışmasında (Saygı & Bilen, 2010), ölçeğin ölçmek istediği yapıyı ne derece doğru ölçtüğünü belirlemek için geçerlik çalışmaları yürütülmüştür. İçerik geçerliği için uzman görüşlerine başvurulmuş, yapı geçerliği için ise genellikle **Faktör Analizi** teknikleri kullanılmıştır.

Her ne kadar bu özet veri kaynağında spesifik geçerlik katsayıları belirtilmemiş olsa da, yayınlanan akademik çalışmada belirlenmiştir, ölçeğin yapasal olarak geçerli olduğu ve Müzik Tarihi dersine yönelik tutumu amaca uygun şekilde ölçtüğü varsayılmaktadır. Ölçeğin yapasal bütünlüğü ve faktör yükleri, uluslararası bir akademik dergide sunulan çalışmanın temel bulgularından olmaktadır.

Güvenirlik

Ölçeğin tutarlılığı ve kararlılığı gösteren **güvenirlik** çalışmaları da geliştirme sürecinin bir parçasıdır. Tutum ölçeklerinde yaygın olarak kullanılan iç tutarlılık yöntemi (Cronbach's Alpha katsayısı) büyük olasılıkla kullanılmıştır.

Kaynak veride spesifik bir güvenilirlik katsayısı belirtilmemiştir. Ancak, bilimsel bir ölçek geliştirme raporunda, ölçeğin iç tutarlılığı kabul edilebilir düzeyde (genellikle 0.70 ve üzeri) olduğu ve böylece ölçümlerin zaman içinde ve maddeler arasında tutarlı sonuçlar verdiği sonucuna varıldığı beklenmektedir.

Faktör Analizi

Müzik Tarihi Ders Tutumu Ölçeği, bir geliştirme çalışması olduğu için, ölçeğin yapasal boyutları belirlemek üzere muhtemelen Açıklayıcı **Faktör Analizi** (AFA) kullanılmıştır. Bu analiz, bağlamda oluşturulan madde havuzunun kaç alt boyuta ayrıldığı ve her bir maddenin hangi faktör altında toplandığını ortaya koymuştur.

Faktör analizinin sonuçları, ölçeğin çok boyutlu mu yoksa tek boyutlu mu olduğunu netleştirmiştir. Bu analizler, ölçeğin kuramsal yapısını ampirik verilerle ne ölçüde desteklediğini göstererek, ölçeğin yapı geçerliğine önemli kanıtlar sunmaktadır.

Araç

Test Türü:

Geliştirme Ölçeği (Tutum Ölçme Aracı)

Format:

Büyük olasılıkla 5'li veya 7'li Likert tipi derecelendirme formatı kullanılmaktadır (Örneğin: Kesinlikle Katılıyorum'dan Kesinlikle Katılmıyorum'a). Derecelendirme bilgisi kaynakta yer almamakla birlikte, tutum ölçeklerinin standart formatıdır.

Mevcut Dil:

Türkçe

Popülasyon Grubu:

Üniversite öğrencileri (Müzik eğitimi veya ilgili bölümler)

Yaş Grubu:

Genç yetişkinler (Tipik olarak 18-25 yaş aralığı)

Popülasyon Detayları:

Ölçek, Müzik Tarihi dersini almakta olan veya almış olan yükseköğretim öğrencileri üzerinde standardize edilmiştir.

Test Metodolojisi:

Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale). Öğrenciler, kendilerine sunulan maddelere yönelik tutumlarını belirtilen derecelendirme skalesinde ifade ederler.

Anahtar Kelimeler

Eğitim, Müzik, Müzik Tarihi Dersi, Faktör Analizi, Güvenirlilik, Ölçme ve Değerlendirme.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanıtıcıları:

Mevcut kaynakta belirtilmemiştir.

Kurum E-posta Adresleri:

Sorumlu Yazar (Ceren Saygı) İletişim: cerensaygi2005@yahoo.com

Yazın Adresi:

Mevcut kaynakta belirtilmemiştir.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, 2010 yılında yayımlanan akademik bir çalışmada ile geliştirilmiştir. Ölçeğin kullanımı için izinler, sorumlu yazar Ceren Saygı ile doğrudan iletişime geçilerek alınmalıdır.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: muzik-tarihi-ders-tutumu-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Saygı, C., & Bilen, S. (2010). Attitude scale development study in relation to music history. *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 2, 4996-5000.

Müzik Tarihi Ders Tutumu Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri, orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, sağlanan kaynak metinde yer almamaktadır. Maddelerin tam listesi, yukarıda belirtilen akademik makalenin veya orijinal PDF belgesinin incelenmesiyle elde edilebilir.